

UNIVERSUL LITERAR

Incăerare sângeroasă între militari și civili. — (Vezi explicația)

Se vedea săgeata mărindu-se, re-
devenind repede mașină înaripată.
Ceva strălucitor și opac, rând pe
rând oglindire ușoară și umbră ne-
deslușită, fulgera văzduhul sub
dansa. Poate că așa a fost întâia
pană căzută de pe umărul lui Icaru
în mare.

Un glas de groază strigă:
— Helicea! O aripă a heliceii!

Și groaza străbătu toată mulțimea,
nu de la glas la glas, ci de la carne
la carne. Tot așa cum își pierdea
noroii culoarea, își pierdu fața și
mulțimea, de nerecunoscut: o singură
paleare, cu albul nenumăraților o-
chi în orbitele lărgite, legată de soar-
ta omului.

— Cade!

Glasurile, murmurele aveau un de-
tonet nefiresc, nu în văzduh, ci în su-
flet.

— Cade! Cade!

Și nici unul numai strigă, nici u-
nul nu mai respiră. Toată groaza
aceea omenească avu o singură față
convulsivă, o singură privire urmă-
ritează: văzu aripile omului oscilând,
înclinându-se de pe o latură pe alta
într'un urnit nebun; văzu, în bătăile
cărnei lungă fâșie înconjurându-se,
clătându-se, pentru câteva clipe fi-
niștindu-se în alunecusul coborârei,
apoi decodată precipitându-se înain-
te fără nici un sprijin, căzând cu iu-
eala greutății moarte, ciocnind pă-
mântul cu un scâncet care în tăce-
rea de gol a sufletului păru un tu-
net.

Nici un strigăt nu se auzi, nici un
gest nu se ridică. Câteva clipe totul
fu nemșicat, totul semănă cu maldă-
rul acela de pânze și vergele, cu gră-
madă aceea albicioasă, cu acel mare
lîntoliu funerar întins la zece pași
departe de baza coloanei romane.
Nu lumina apusului, ci lumina faptu-
lului lumina oamnei și lucrui.
Câmpia avu o înfățișare de ocean,
nourii fură ca un ciclu de lumi, ce-
rul fu ca un diamant de nepătruns.
Stăpânirea forțelor eterne fu rein-
tronată.

Se auzi apoi galopul cailor ce aler-
gau. Apoi, peste bariere, mulțimea
năpădi pe câmp, setoasă de a vedea
sângele, de a vedea carnea sfâșiată.
Apoi, de asupra mulțimei, care re-
devenită sălbatecă se înghesuia și se
bătea pentru cruda priveștițe, stă-
turi singure coloana și statua, două
creații nemuritoare ale meșterului
etern, care înarmau cu frumusețe
orgoliul neînfrânt al omului. Aripile
de bronz mărturisiră pentru aripile
de câneapă.

— A murit? Respiră? E zdrobit? Ii
e capul deschiș? Rupte picioarele,
raptă șira spinării?

Lugubrele întrebări comunica
groaza dorită. Respinsă de cavale-
rie, mulțimea se clătina ca unda, gă-
lăgioasă. Vitele cu coamă băteau pă-
mântul, nechezeau cu sudoarea pe
solduri, cu frânele înspumate. Ca să
vadă, cei mai lacomi se plecau sub
burțile cailor, se înghesuiau între
crupe, ședeau striviți între pînten și
pînten.

Cum sfărâmurile fură date la o
parte, descurcate vergelele, ridicate
pânzeturile, apărură corpul fără viață
al eroului. Ceafa era așa lipită de
masa motorului. În cât cei șapte ci-
linđri tepeși ai aripioarelor îi făceau
un fel de aureolă spăimântătoare,
mădăru de pământ și de iarbă în-
săngerată. Ochii leonini erau deschi-
și și fixi, gura era neatinsă și liniș-
tită, fără nici o strămbătură, fără
urme de teamă, cu dinții ei albi de
copoii tânăr în încălceala bărbei fi-
ne ca puful. Artera tâmplii, retezată
de o sârmă de oțel cu netezimea unei
cresături de briciu, vărsa un pără-
iaș purpuriu care umplea urechia,
gâtul, umărul, căsutele rămase din
radiatorul strămbat, un pumn pe ju-
mătatea închis. Un medic plecându-se
pe piept să asculte dacă mai bătea
înima, simți pe obraz mângâierea
unei petale de trandafir....

Trad. de Alcesandrescu-Dorna

MAGISTRATII NOȘTRI

D-1 OSCAR NICULESCU

Între instituțiunile noastre sociale
care s'au statornicit mai repede și
s'au ridicat în foarte puțin ani la
cea mai înaltă a lor concepție, se
numără în primul rând magistratu-
ra. Și aceasta, mulțumită nu nu-
mai organizării ei, cât mai mult ele-
mentelor ce o compun.

Unul din aceste elemente, și încă
unul din cele mai valoroase, este, de
sigur, și d. Oscar Niculescu, actua-
lul președinte al secției I a Curței
de apel din Capitală.

Magistrat de carieră, d. Nicu-
lescu a trecut, până la înaltul post
pe care-l ocupă nu de mult, prin to-
ate treptele ierarhice ale magistratu-
rii, și toți justițiabilii își amintesc
cu cea mai mare considerație de d.
Niculescu care, ca prim-președinte

al tribunalului Ilfov, ridicase insti-
tuția tribunalului de primă instanță
la cea mai desăvârșită concepție.

Magistrat cult, bun cunoscător al
textelor și spiritului legii, om activ,
magistratura d-lui Oscar Niculescu
a fost totdeauna numai echitate și
bună-voință. Aceste însușiri perso-
nale au făcut de asemenea ca înal-
tul magistrat să ocupe în același
timp una din cele mai înalte trepte
în societate, unde deosebita d-sale
afabilitate i-a făcut numai amic.

Magistratura noastră, care îi re-
zervă cele mai înalte posturi ale ei,
se onorează cu caractere și persona-
lități ca d. Oscar Niculescu, după
cum noi ne mândrim de a pune sub
ochii cititorilor portretul său.

Ygrec

„Lacrămî, zadarnice lacrămî...“

Fragment din „The Princess“

— de ALFRED TENNYSON —

Lacrămî, zadarnice lacrămî, nu
știu ce însemnează.—lacrămî eșite
din adîncul unei desnădejde di-
vine—se înalță din inimă și se a-
dună în ochi,—la priveștița feri-
citelor lanurî de toamnă și la gân-
dul zilelor ce nu mai sînt.

Recî ca prima rază lucind pe
pânzele unei corăbii ce ne-aduce
prieteni din partea cealaltă a pă-
mîntului,—triste ca ultima rază
ce se scufundă aproape de mal cu
tot ceace ne era drag,—așa de
triste, așa de recî, zilele ce nu mai
sînt.

Ah! triste și ciudate, neînțelese,
cum ar fi în niște zori întunecoase
de vară — cântecele timpuri ale
pasărilor deabia deșteptate — pen-
tru urechile unui muribund, când
în ochii lui — ferestrele apar ca
un pătrat lucitor; — așa de triste,
așa de ciudate, zilele ce nu mai
sînt.

Scumpe ca sărutările amintite
după moarte, — și dulci ca cele
închipte de-o închipture fără nă-
dejde — pe buze ce sînt pentru
alții; adîncî ca iubirea, adîncî ca
iubirea dintîi, și îndurerate de
toate părerile de rău; — o Moarte
în Viață, zilele ce nu mai sînt!

traducere de Gr. I. Brănișteanu

APUNE LUNA!

Mă simt coprins întotdeauna
De dor și de melancolie,
Când văd cu călă măestrie
Răsare luna!

Prin văi, voios, atunci răsund
Cântări de joc, de veselie,
Iar eu privesc cu bucurie
Palida lună!

Tot ast-fel una câte una
Răsar iluziile noastre...
Dar de pe cerul plin de astre
Apune luna!

Mihail Em. Procoplu

Câmpu Lung

LICARIRI ALBASTRE

de

MAXIM GORKI

— Urmare —

— Stă! i-am șoptit soldatului. Dar
el își și puse baioneta la gât.

— Nu mă omori, așteaptă, dacă ai
o inimă, ascultă-mă. Nu pot să-ți dau
nimic, dar te rog.

El lăsă arma în jos și-mi răspunde
tot șoptind: femeie, dute de aci, dute,
ce vrei? I-am spus că fiul meu ar fi
închis acolo.

— Înțelege-mă, soldate, fiul meu,
și tu ești fiul unei mame, nu e așa?
Ei, uită-te la mine, și eu am un băiat
ca tine și vezi unde a ajuns. Lasă-mă
să-l văd. Poate că-l așteaptă moartea,
se prea poate ca și tu să mori mâine

— și n'ar plînge mama ta atunci? Nu
ți-ar veni greu să mori fără s'o mai
vezi odată pe mama ta? Ei vezi, și
băiatului meu îi vine greu. Fie-ți
milă de bietul băiat și de mine, de o
mamă.

Vai și cât i-am vorbit. Ploaia mă
udase peste tot. Vântul urla și mă
împingea, ba de dinainte, ba de d'ina-
poi. Stăteam și mă legănam înaintea
acestui soldat împietrit. Dar el răs-
punea întotdeauna cu un „nu“ în-
căpățanat. Și cu cât auzeam mai mult
acest cuvânt rece, se aprindea și dor-
rul mă fierbinte în mine. să-l văd pe
acest Arcadec. Vorbeam și-l măsuram
pe soldat cu ochii. Era mic, piperni-
cit și tușea necontentit. M'am arun-
cat la pământ înaintea lui, i-am prins
genuchii, m'am rugat cu cuvinte pă-
timate și l-am trântit jos. El căzu în
noroii. Într'o clipă i-am întors fața la
pământ și i-am îndesat capul în mo-
cirlă, așa că nu putea să țipe. El nu
se văta dar se svârcolea și căuta să
mă dea jos de pe spatele lui. Dar
cu amândouă mâinile îi apăsam ca-
pul în noroi până ce s'a înecat. După
aceea am fugit la un hambar unde
auzeam glasurile leșilor. — Arcadec!
strigai încet printr'o crăpătură. Când
m'au auzit a încetat cântecul—Poți să
ești de aceea?—Da, prin dușumea, îmi
răspunse el.—Ei, atunci vino! Patru
dintr'ânșii s'au strecurat pe sub du-
șumeaua hambarului. Arcadec cu trei
străini.

— Unde e sentinela, mă întrebă
Arcadec.

— Acolo, i-am culcat. Ei s'au dus
încet, aplecându-se spre locul unde
era soldatul. Trecând pe lângă el îl
înjură și Arcadec îl luă arma și îi
implântă baioneta în spate. Ploaia că-
dea tot mai dasă și vântul mugea fu-
rios. Am scăpat nesupărați din sat și,
mergând tăcuți, am luat drumul spre
pădure. Ne grăbeam, Arcadec mă ținu
de mână și-mi aduc aminte că mîna
lui era fierbinte și tremura. Ce bine
mă simțeam lângă dînsul cât timp
tăcea. Acestea erau ultimele clipe fru-
moase din viața mea. Dar am ajuns
la un luminiș și acolo ne-am oprit.
Toți patru mi-au mulțumit, mi-au spus
o mulțime de fleacuri și vorbe de pa-
radă. Le ascultam cu răbdare și mă
uitam numai la el. Ce are să-mi facă
el? mă gândeam. Și m'a îmbrățișat și
mi-a vorbit cu glasuri de șearpe. Nu
mai știu bine ce mi-a spus. Promitea
că are să mă iubească, fiindcă i-am
scăpat viața, auzi tu, fiindcă i-am
scăpat viața, ce ticălos! Și rîzând,
ingenunchia zicându-mi «regina mea». Așa
cîine viclean a fost el! ei,
i-am dat una cu piciorul și eram să-l
loveș în obraz dacă n'ar fi căzut ina-
poi. El se ridică și stătea palid și a-
menințător în fața mea. Ceilalți trei
îl înconjură și mă priveau încrun-
tați. Toți tăceau. Mă uitam la dînsii
și-mi amintesc numai că mă cuprinsese
o plictiseală, silă și desgur de viață.

— Duceți-vă, le-am spus. Și jarele
m'au întreat: ai să te întorci să le
spui unde am fugit, nu-i așa? Cu ast-
fel de nemernici avem de-aface. Dar
la urmă tot s'au dus. Atunci m'am
întors și eu. A doua zi m'au prins ai
voștri, dar după câte-va zile am fost
pusă în libertate. Atunci recunoscu
că mi-a sosit vremea să-mi clădesc
culeșul căci nu mai puteam duce
viața de euc. Obosisem, aripile amor-
țiseră și penele își perduseră străluci-
rea. Ce vrei, timpul, timpul! M'am
dus spre Galția și de acolo în Do-
brogia. Sunt treizeci de ani de când
trăesc aicea. Fusesem măritată, după
un moldovean, care a murit anul tre-
cut. Și iacă așa trăesc eu singură, ba
nu singură, cu acei de acolo.

Bătrîna arăta cu mîna spre mare.
Acolo totul amuțise. Numai câteodată
se auzea un zvon care se perdea în
neguri.

— Ei tin la mine, căci le pove-
tesc multe și mărunte, asta le trebuie.
Ei toți sînt în floarea tineretii și eu
mă simt bine între dînsii. Mă uit la
ei și mă gândesc: a fost o vreme
cînd și tu erai așa. Numai atât că pe
vremea aceea oamenii aveau mai multă
putere, mai mult foc, știind să tră-

GALERIA ARTIȘTILOR ROMÂNI

D-1 AUREL VINȚILESCU

Theo Murgescu.

UN PORTRET

Privesc portretul ei de altă dată
Ce stă în cadrul de mătase fină;
Tot ochii negri mari, plini de lumină,
Ce-odată inima-mă făceau să bată.

Ei mi-amintesc viața-mă zbucimată
Ce-am dus atunci când t-asteptam să vină
În fe care noapte în grădini,
Nerăbdător sub bolta înstelată.

Și-așa pe nesimțite mă cuprinde
Un dor de tinerile trecute
Pe care cântul timpului se n-ntinde.

Înă par atunci portretul că învie
Și buzele își mișcă pe tăcute:
„Ce a trecut nu poate să revie!”

Marcela Lecca

COMPOZITORII CELEBRI

MOZART

Wolfgang Mozart a fost un mare compozitor german. El s'a născut la Salzburg în anul 1756. Tatăl său a fost Leopold Mozart, un iscusit și celebru violonist.

Tinărul Mozart a fost un geniu muzical, pot spune un geniu precoce. Ast-fel, tânărul Mozart nu avea încă opt ani, când a cântat din orgă la capela din Versailles atât de frumos încât a rivalizat cu cel mai mare maestrul din lume. El a fost admirat de lumea întreagă din cauza operelor sale pline de farmec și nespuse de frumoase. A călătorit în Anglia, Țările-de-Jos și Italia. Pretutindeni și-a atras admirațiunea cea mai mare prin talentul său.

A stat cât-va timp la Paris, însă nemulțumindu-l gustul francezilor, se duse la împăratul Austriei Iosif al II-lea.

Mozart era suferind. El n'avu 36 ani, când muri de atac, zdrobit de muncă.

Mozart a compus în toate genurile și a excelat în fie-care din ele; el a avut o egală iscusință atât în compunere cât și în execuție.

El a întemeiat o școală de pianiști. Mozart a excelat mai cu seamă în muzica dramatică; operele sale sunt mai toate capo-d'opere.

Principalele opere ale lui Mozart sunt următoarele: *Mithridat*, 1770, o operă de toată frumusețea, plină de accente divine și melodioase; *Luccio Silla*, 1773; *Finta Giardiniera*, 1774; *Idomeneu*, 1781; *Răpirea din Serail*, 1782; *Nunta lui Figaro*, 1786; *Don Juan*, 1787; *Furtul fermecat*, 1791; *Clemența lui Titus*, 1791.

Unul din pictorii noștri cei mai de curând cunoscuți, intru cât nu expune de cât numai de vre-o două sau trei ani. Un talent remarcabil totuși și judecat astfel de marea majoritate a cunoscătorilor.

D. Aurel Vințilescu, secretarul „Societății generale a artiștilor din România”, și-a desăvârșit studiile de pictură la școala națională de belle-arte din Paris, unde a lucrat cât-va vreme sub conducerea maestrului Bonnat. Reîntors în țară, a făcut mult ani mai cu seamă pictură decorativă, restaurând și făcând din nou pictura prin câte-va biserici. Încetul cu încetul apoi, d. Aurel Vințilescu s'a făcut cunoscut ca colorist puternic și ca amator de subiecte rustice și mai toți amatorii

Symphonile lui Mozart sunt admirate de toată lumea și în special muzica lui bisericească. Nu pot termina biografia lui Mozart fără să spun câte-va cuvinte de opera sa funebă *Requiem*, ce a fost pentru Mozart, cântarea lebedei.

De lebedă se zice că ea cântă numai o singură dată în viața ei și aceasta înainte de moarte. De aceea cei vechi vorbind de lebedă ziceau: „*Cygnus ipse cantator funeris sui*”. Lebedă este însăși cântăreața morții sale.

Mozart se convinsese că, compunând această admirabilă bucată, prelucrată pentru îngroparea sa, nu poate să existe o altă mai frumoasă, să o întrecă prin dulștia sentimentelor; însă ideea că a fost compusă pentru îngroparea sa îi grăbi sfârșitul.

Acest mare artist avea o putere de concepțiune prodigioasă, miraculoasă și o ușurință nu mai puțin uimitoare. El compunea din memorie și nici odată cântând la piano. După ce a ajuns odată la convingerea, că aceasta ar fi forma cea mai corectă, cu un cuvânt ireproșabilă artistul așternea pe hârtie opera așa precum a conceput-o definitiv și cu o repezițiune uimitoare.

Mozart se distingea prin o sensibilitate extraordinară și prin o vie pietate. Biografia lui a fost scrisă în nemțește de Nissen, Leipzig, 1828, și într'un mod mai complet de Otto Jahn, 1858—1860.

Starițul Goschler a tradus-o în franceză: *Mozart, vie d'un artiste chrétien au XVIII-e siècle. extraite de sa correspondance authentique, Paris, 1857.*

cunosc două din cele mai însemnate lucrări ale d-sale: „Câmpul Moșilor” și „Sătra de țigani”.

Acum două ani, d. Pompilio Eliade, directorul general al Teatrelor, a însărcinat pe d. Vințilescu cu organizarea expoziției permanente de pictură din marele foaier al Teatrului Național, expoziție care a fost mult vizitată și foarte bine primită.

D. Vințilescu este încă la începutul operei sale — de și pânze de-ale d-sale au fost vândute și la Paris — și este de nădăjduit că va continua să lucreze sub același imbold frumos al artei pe care o iubește pentru că o înțelege și o înțelege pentru că o iubește.

Aldor

O statuie în bronz, opera lui Schwanthaler, a fost ridicată în onoarea genialului artist, Mozart, în orașul său natal în anul 1841.

A. Vântul.

LEGENDA UITĂREI

Porțile Cerului se ridică înalte și strălucitoare în apusul roșu al soarelui de vară. Și pe cărurașă îngustă ce se întindea pînă departe prin lanurile imense și smălțuite de flori colorate, printre cari se juca șagalnic zeturul, se vedeau venind încet, unul câte unul, femei, bărbați, tineri și bătrâni, îndurerați loviți de soartă.

Cerniți, împovărați și năcrași de durere, mergeau încetșor, unul câte unul, mânăți toți de același gând. Cea dintâi care ajunse la porțile cerului fu o tânără femeie, ai cărei ochi albaștri ca cicoarea și blânzi erau învăluiți în lacrimi. Și hătu.

Sfântul Petru, sfântul acela cu barba ca zăpada, cu ochii senini și binevoitori, dar totuși tânăr și frumos, se ivi în prag și o întrebă ce vrea.

— Doamne, singurul și ultimul meu copil, un îngerș blond ca serafimii, vesel ca păsările Cerului, mângârea mea în ore de restriște și singurătate, mi l-au luat aici...

— De mult?

— Treizeci de ani, prea sfinte, și nu pot uita gingășiile.

Sfântul Petru deschise puțin poarta și o lăsă să intre. Dar alte două ciocănituri se auzi și iar se arătă în pragul porții. Îngenunchiați, două copii între 18—20 ani. O copilă blondă și alb-roză ca florile de măr în luna Mai,

și un copil andru brun, admirabil de frumos, cerniți de sus pînă jos.

— Mărite Doamne, o mamă bună și dragă, un înger bun călăuzitor pașilor nesiguri ai copilăriei, o comoră de sfaturi înțelepte pentru reușita în viață; o femeie, care e mamă și e a noastră, ne-a fost luată. Și de atunci zadarnic am căutat s'o înlocuim. Mamă numai una singură e și nu se poate găsi alta.

— Și de mult?

— De douăzeci de ani.

Sfântul Petru făcu loc să treacă și aceștia înătru. Dar o altă ciocănitură se auzi... Și când deschise poarta, un tânăr frumos, al cărui ochi negri, ca un abis fără fund jucau în lacrimi, căzu în genunchi:

— Înălțate prea sfinte, o dragă și cea mai scumpă dintre femei, un înger cu chip de om, bună, iubitoare de dreptate, sfătuitoare înțeleaptă, alina-toarea durerilor sufletesti, îndrumătoare spre mari bunătăți, soția mea, pe care Dumnezeu mi-a luat-o prea curând și am venit s'o cer înapoi, sau...

— Și de mult ai pierdut-o?

— De zece ani.

— De zece ani!

Milostivul sf. Petru îl lăsă și pe el să treacă înătru.

Dar ciocăniturile nu se mai isprăveau; mereu veneau, mereu și băteau mereu, mereu îndurerații loviți de soartă, plângând care moareea tatălui, care a mamei, licci sau a fiului; și sf. Petru, mișcat pînă în adâncul inimei de durerile lor, îi lăsă pe toți... Și erau mulți, mulți de tot!

... Când o lumină vie izbi vederea tuturor și cântece neînchiptu de dulci le lovi auzul. Toți se înțorâră și așteptau liniștiți și totuși tremurători, să vadă ce va fi... Pe un nor auriu, înconjurat de cete de îngeri cari cântau... era Mântuitorul!

El se opri lângă ceata aceea și întrebă:

— Ce-i, Petre, cu aceștia?

— Uite, Doamne, loviți de soartă, cari au pierdut ființe dragi și scumpe, care tată, care mamă sau copil și sunt ani—10, 20, 30, ba și 50, și fiecare încă îl mai plânge.

— Și ce vor?

— Vor să li se dea înapoi ce-au pierdut, ori...

— Să ni se dea înapoi, răspunse ceata în cor.

— Asta-i peste putință, glăsu Mântuitorul; ce-a luat pământul, nu mă dă. Dar multora nu le rămăno sufletul, numele la voi? Ce mai voiiți?

„Cari au făcut școli, biserici, șpetale, au îmbrăcat copii orfani, au apatat văduve, săraci, infirmi; nu e bu-nele acesta o parte de sufletul, din bunul sufletului lor? Pînă și voi, căntați în adâncul memoriei voastre și poate să găsiți un cuvânt, o privire, un gest de încurajare dela ființele pierdute, cari s'au săpat adânc în sufletul vostru. Când n'ai de dat mai mult și vorba e bună, numai să fie bună, sinceră și multă au dat și voi le-aveți. Ce mai voiiți? Trupu-i lut și ce ia pământul nu mă dă.

— O, Doamne, îndură-te!

Atunci Mântuitorul desprinse de pe umerii unui înger o mantie albărie care nu se vedea și totuși se vedea, ca un nor de pulbere fină de aur, o întinse peste capetele cetei de îndurerați și le spuse:

— Duceți-vă, veți avea mângâere de-acum!

Și când ajunseră la căminele lor, simțiră ca o pulbere fină de praf nevăzut pe inimele lor. Și cu cât timpul trecea, cu atât praful se îngroșă și durerea pierderii celor scumpe măi măi turbura, rămânându-le doar o amintire dulce și tristă de ei. Mantia aceea era „uitare”, care s'asternă încetul cu încetul și din ce în ce măi groasă pe inimele oamenilor, ori cât ar fi de îndurerați.

Galați.

Sofica Mladinof.

Ilustrația noastră colorată

Încăierare sângeroasă între militari și civili

În seara, 29 Iulie, s'a petrecut pe fațada de la Cotroceni un mare scandal între soldați și țigani, care a dat naștere unei încăierări sângeroase.

Pricina acestui incident grav a fost o țigară. Soldații au fost necuviincioși, iar țiganii răzbunători. S'au tras focuri de revolver, de pușcă—in vânt—și s'a azvârlit cu pietre. Două țigani au fost răniți grav; unul din ei e împușcat în piept. O santinelă a fost lovită de țigani. Cinci dintre țigani au fost arestați. Ancheta e făcută de poliția capitalei, împreună cu un delegat al comendurii pietei.

Ilustrația noastră din pagina primă reprezintă scena.

CUGETARI

Lingușirea viciază societatea ca un parfum otrăvitor pe care 'i miroși cu plăcere, dar care te nenoroceste în urmă. *Mantegazza.*

O cugetare ajunge spre a face o carte plăcută; și e firesc; un sonet poate duce la nemurire. *Olivier Chantal.*

Un mijloc de a te înălța, e de a face pe ceilalți să simtă că sunt mici. *Vallour.*

Fii puritan în principii, însă indulgent în practică. *Carmen Sylva.*

Omului îi place mai bine să se abrutizeze pe ieftin, decât să se inobileze cu prea multă chibritărie. *Georges Sand.*

Mărturisind că ai greșit, dovedești că ai început să devii cumințe. *Swift.*

DAMELE DE ONOARE

de la Curtea imperială a Japoniei

Revista feminină japoneză «Dso-paku Sekai» povestește următoarele despre damele de onoare de la curtea imperială din Tokio: «Cu totul sunt 306 dame de onoare, care sunt împărțite în cinci clase, după rang: Tendsi, Gentendsi, Sondsi, Gonsodsi și Miofu și misiunea lor este de a supraveghea garderoba imperială și aranjamentul camerelor. Damele din clasele mai superioare sunt numite de către celelalte «Dannasan» (prea grațioasă doamnă). Ele au ca locuințe apartamente de câte 5—8 camere și fiecare din ele are patru șimio pentru serviciul lor. Câteva dintre Dannasan se ocupă cu serviciul personal al Soveranilor și adică începând de la orele 8 dim. până seara la orele 10. Chiar dacă ele n'au serviciu, sunt sub o supraveghere severă.

Dacă dorm n'au voie să stea pe spate sau cu brațele întinse, ci trebuie să se ghemuiască ca un șarpe. Damele Șimio, care sunt subordonate celor dintâi, au o muncă foarte grea. Ele se scoală la ora 5 dimineata, curăță camerele și aranjează obiectele de toaletă, ce li s'au încredințat d. e. tot ceea ce privește fresa: oglinda, pudra, sulimanuri, perii etc. Când se scoliă doamna Dannasan și-și ia locul pe o perină de mătăsu femeia Șimio îi ardează cu respect o bună dimineată. După ce s'a terminat toaleta se ia de lucru, care este compus în cea mai mare parte din dulceturi și fructe. Dulceturile sunt de os de elefant sau de argint și sunt de trei feluri, unele pentru fructe, altele pentru carne iar celelalte servesc numai pentru mâncărurile oferite de Soverani.

Damele de onoare pot mânca ce potese, alina de ceapă. Lor nu le este permis ca să miroase a ceapă.

La curte se veghează cu strictetă asupra curățeniei personale și vestimentelor. Aceasta este o consecință necesară a profundului respect ce-l au pentru familia imperială.

Damele Șimio sunt împărțite în două clase: în Okijosan și Otsugisan. Aceste din urmă au să se îngrijească de partea de jos a îmbrăcămii, iar celelalte de cea de sus. Măinele, care au alins ciorapii, nu pot veni în atingere cu partea superioară a corpului până când nu sunt spălate. Din cauza acestor domnește cea mai mare zăpăcăală, dacă patru sau cinci dame Dannasan și schimbă costumele pentru a însoți pe împărăteasă.

Acele, care ajută la îmbrăcat, n'au voie să se miște de cât în genunchi. Dacă vre-una din ele transpiră, ceea ce se întâmplă des, din cauza muncii oboseitoare, n'are voie să-și ștergă sudoarea până când nu termină toaleta.

Condițiile principale, care se cer de la damele curții sunt: stăruință și abnegație.

De la toate damele de onoare se cere o purtare bună. Nu este ceva neobișnuit că o damă de onoare este concediată fiindcă a udat cu limba o marcă poștală. De trei ori în cursul nopții trece garda de noapte prin dormitoarele damelor Șimio, și dacă vre-una din ele horcăie, doarme pe spate, cu gura deschisă sau cu brațele întinse, a doua zi este concediată.

Novicele, după cum se vede nu prea au nopți plăcute, dar în timp de un an își câștigă rutina necesară, obiceiul devine pentru ele a doua natură și ele sunt angajate ca dame de onoare cu rangul de Miosu și cu o sută de lei leafă pe lună. Cele mai distinse, care au serviciu personal pe lângă Soveranii primesc pe lună o leafă de 600 lei. Distracțiile principale ale damelor de onoare sunt lucrul de mână, lectura, bucătăria, aranjarea florilor și preambulări prin parcul imperial.

C. Scurtu

SFATURI CASNICE

Cum se spală stofele de lână.
Stofele de lână se spală în apă caldă, în care s'a pus amoniac: la trei vedre de apă 20 gr. amoniac. Întrebuințarea acestui amestec economisește foarte mult săpunul, căci amoniacul are proprietatea de a curăța peiele și fără săpun.

DIN HAZUL ALTORA

D-na Popescu a angajat o servitoare nouă și-i spune:

— Ai să primești 40 de lei pe lună și ai să fii hrănită și îmbrăcată.
A doua zi dimineața d-na Popescu constată că noua servitoare n'a ieșit din odaia ei, deși sunt ceasurile opt.
Se duce la ea și-i bate în ușe.
— Dar ce faci, Marișo? Dormi pînă la 8?
— Ba nu, conștient; aștept.
— Ce aștepti?
— Ai zis că am să fiu îmbrăcată; aștept pe cineva să mă îmbrace.

POȘTA REDACȚIEI

D-lui D. Arm., loco. — E prea puțin frumos în versurile d-v. ca să fie publicabile. Mai trimiteți.

D-lui G. Răd. Milc. — Afară de caligrafie nu mai e nimic în versurile d-v.

D-lui Const. T. St. — Ași dori să vă răspund personal și prin grai. Primesc acasă între 12—5.

D-lui Georgeon, loco. — «Din viața micului funcționar» e o prostie monumentală.

D-lui D. Sp., Mizil. — Nu se poate publica. Vă puteți deci vedea de altă treabă.

D-lui C. Mar., T.-Severin. — Regretăm a refuza pe un vechi abonat. Nu sunt publicabile.

D-lui G. I. Vas., loco. — Cum să public așa copilării, d-le?

D-lui I. A. Tom., Câmpu-Lung. — Nu pot fi publicate.

D-lui Delador, Galați. — Nu neapă jignire, d-le. Citesc eu și alte năzbătii. D-ta să nu te «jignesti» că de publicat nu public ce-ai trimis, dar le păstrez.

JOCURI

Joc de cuvinte

de d-l Al. Aidosleanu, loco

Sunt un golf și sunt un pom
Prin urmare am un nume;
Mă cunoaște ori-ce om.
Mă ghiciți ce sunt anume?

Cupoanele și deslegările se trimet administrației, strada Brezolanu, 11.

Deslegarea cuvântului cruce din «Universul Literar» No. 30 este:

SPA
MIR
SMOCHIN
PICHETE
ARHIVAR
ITA
NER

Persoanele care, prin tragere la sorți, au câștigat câte unul din cele zece volume-biblioteca, acordate ca premii, sunt următoarele:

București: d-nii B. Codreanu și Mircea Brândus.

Bărlad: d. C. Polizu.

Pitești: d-na Nicolina Voiculescu.

Titu: d-nii E. Zot și I. Nicolescu.

Ludești (Dâmbovița): d-na Nathalie Cosma.

Găuriciu (Teleorman): d. Marin Ciubuc.

Buhociu (Bacău): d-șoara Lucreția Ghervescu.

Berești (Covurlui): d-ra Iulia Cristescu.

Deslegările la «Universul Literar» se primesc cel mai târziu până Miercuri seara. Anonimalele și adresele necomplete și necitețe nu iaș parte la tragerea premiilor.

Reclama e sufletul comerului

UN OBRAZ CURAT ȘI FRUMOS

Înainte și După

întrebuințarea Cremei și Pudrei «Flora».

Pomadă de păr «Flora» neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50. Capilogen «Flora» (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50. Pasta de dinți «Bucol» lei 1. Apa de gură «Bucol» lei 1,50. Lapte de crin «Flora» pentru înfrumusețarea tenului lei 2. Săpun de Lapte de crin «Flora» lei 1,25.

La nemulțumire se restituie imediat costul.

se obține prin întrebuințarea cremei și pudrei FLORA preparate de Al. Iteanu farmacist, furnisor al Curții Regale. Pudra «FLORA» fără bismut mărește efectele uimitoare ale cremei «FLORA». Crema lei 1,50. Pudra «FLORA» lei 2. Săpun Flora lei 1,25. Pomadă de păr «Flora» neîntrecută pentru îngrijirea rațională și igienică a părului, lei 2,50. Capilogen «Flora» (apă de păr) sticla mare lei 3,25, mică 2,50. Pasta de dinți «Bucol» lei 1. Apa de gură «Bucol» lei 1,50. Lapte de crin «Flora» pentru înfrumusețarea tenului lei 2. Săpun de Lapte de crin «Flora» lei 1,25.

Toți abonații la «ZIARUL CALĂTORILOR»

participă, cu începere de azi, la următoarele mari și de valoare premii:

1) O sobă «Godin», No. 3, cumpărată de la cunoscuta casă: Industria Metalică «Marcu», B-dul Elisabeta, No. 5.

2) Una pușcă fină de vânătoare, cu 2 țevi, cal. 12, din vechea și renumita fabrică Pieper Bayard.

3) Un pistol automat de buzunar, Pieper Bayard, modelul cel mai nou, fiind de calibru mare, 7,65, însă format redus, foarte portativ.

4) Una carabină de mare precizie, cal. 12, Pieper Bayard, semi-automată.

Toate aceste arme sunt cumpărate de la marele magazin B. D. Zisman, 44, calea Victoriei, furnizorul Curții Regale.

5) Una oglindă mare venețiană de cristal;

6) Una măsuță de toaletă, cu oglinzi de cristal;

7) Una mașină de cusut, de mână;

8) Două frumoase tablouri.

Toate aceste 5 obiecte sunt cumpărate de la marele magazin de mobilă Marco Dattelkramer, strada Carol, No. 62.

9) Una pendulă de birou;

10) Una chișca de argint de China, foarte frumoase obiecte, cumpărate de la magazinul de încredere Schmitt & Stratulat, calea Victoriei, No. 53.

11) Un gramofon perfecționat;

12) Una mandolină din lemn de palisandru, ornată cu sidel, cumpărate de la marele magazin de muzică Jean Feder, calea Victoriei, 54.

13) Una fructieră, argintată și înaltă, cu 12 cuțite pentru desert, au- cumpărată de la cunoscutul magazin de bijuterie Th. Radicon, B-dul Elisabeta, 9 bis.

14) Una toaletă de bambu veritabil, cumpărată de la bine asortatul magazin de mobilă de trestie și bambu D. Litmann, str. Lipscani, No. 3.

15) O duzină crema «Flora».

16) O » săpun «Flora».

17) O » pudră «Flora».

18) 2 ceasornice de argint pentru bărbat.

19) 5 abonamente pe 6 luni la ziarul umoristic «Veselia».

20) 5 abonamente pe 3 luni la ziarul «Universul literar».

Toate aceste frumoase premii se oferă cu începere de azi, prin tragere la sorți, abonaților «Ziarului Calătorilor».

Pretul abonamentului lei 5 pe un an 2,50, pe 6 luni.

VOPSEA de PĂR RAPID

Garantat absolut nevătămătoare, vopsește imediat părul cărunt sau alb, în negru, în brun, castaniu sau blond într'un mod atât de perfect și de natural, în cât nu se cunoaște de loc că părul este vopsit. Întrebuințarea mai simplă și mai ușoară ca la orice altă vopsea de păr. Lei 2,50 la drogueria și farmacia.

Partinirea ad-
mirabilă și dis-
tingută a
trug ori-ce mros
năut al gurei. Cu-
ta 50 banii la drogueria și farmacia.
A se observa marca: «Senthuna» cu
stea».

NOUILE PREMII ALE ZIARULUI „UNIVERSUL“

Cu incepere de astăzi, ziarul „Universul“ oferă abonaților săi următoarele mari și de valoare premii:

O VILA LA SINAIA

Construită anume anul acesta pentru abonații noștri, în pozițiunea cea mai încântătoare a Sinaei, pe strada Furnica.

UN DORMITOR DE BRONZ

Foarte elegant, de mare valoare, cumpărat de la „Industria Metalică Marcu“, B-dul Elisabeta No. 5

UN DIVAN-PAT și UN SALONAS MODERN

Cumpărate de la marele magazin de mobile LA CENTRALA, Marco Dattelkremer, str. Carol No. 62

Un mare Pedestal de Marmoră

Foarte frumos sculptat, pentru flori.

Una Bicicletă, Una Pușcă de Vânătoare și Un Pistol Automat

Cumpărate de la marele magazin de arme B. D. Zissmann calea Victoriei 44.

Un Gramofon perfecționat o Vioară sistem Stradivarius

Cumpărate de la marele magazin Jean Feder, calea Victoriei No. 54.

Un flaut ornat cu fildeș cumpărat de la magazinul La Harpa, c. Victoriei 5.

Un ceasornic de aur pentru bărbat și o pereche cercei cu 6 pietre diamant, cumpărate de la cunoscutul magazin „Ceasornicaria Colței“.

Una pendulă de perete artistic lucrată, bătând orele.

O elegantă pendulă de birou.

Două fructiere, cumpărate de la marele magazin de horologerie și bijuterie Th. Radivon, Bulevardul Elisabeta No. 9.

Un inel de dam cu o piatră de valoare.

10 tablouri aquarele.

Șase ceasornice pentru bărbați.

Șase ceasornice „Réveil“.

20 abonamente pentru 6 luni la „Vesella“

10 abon. pentru 6 luni la „Ziarul Călătorilor“

Cu toate că acordă aceste mari premii, „UNIVERSUL“ menține aceleași prețuri de abonament adică:

— Lei 18 pe un an; Lei 9,15 pe 6 luni; Lei 4,65 pe trei luni —

Abonații mai primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR“, iar cei ce se abonează cu incepere de azi mai primesc un volum din

— Memoriile Regelui Carol I —

Spre a participa la premiile acestea, abonații pe un an primesc 30 de bonuri; cei pe 6 luni, 14 bonuri; iar cei pe 3 luni, 5 bonuri